

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет юридичний
Кафедра цивільного права та процесу**

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри цивільного
права та процесу
факультету юридичного
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 29 серпня 2022
р.)

Завідувач кафедри цивільного
права та процесу
_____ проф. Володимир КОССАК

Силабус з навчальної дисципліни

“Обмеження речових прав”

що викладається в межах ОНП “Право”

другого магістерського рівня вищої освіти для здобувачів з

спеціальності 081 “Право”

Львів 2022

Назва курсу	Обмеження Речових Прав	
Адреса викладання курсу	вул. Січових Стрільців, 14, м. Львів, 79000	
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра цивільного права та процесу	
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»	
Викладачі курсу	Грущинська Наталія Ігорівна, доцент кафедри цивільного права та процесу, кандидат юридичних наук;	
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: nhrushchunska@gmail.com, електронна сторінка кафедри: http://law.lnu.edu.ua/department/kafedra-cyvilnogo-prava-ta-procesy , юридичний факультет, кафедра цивільного права та процесу	
Консультації по курсу відбуваються	Згідно графіку, який затверджується на початку семестру на засіданні кафедри цивільного права та процесу	
Сторінка курсу	http://law.lnu.edu.ua/course/obmezennia-rechovyh-prav	
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб, працюючи на посаді юриста, особа могла визначити вид обмеження, порядок та правові наслідки встановлення обмеження речових прав.	
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Обмеження Речових Прав» є завершальною вибірковою дисципліною з спеціальності 081 «право» для освітньої програми освітнього ступеня «магістр» яка викладається в 9 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).	
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення вибіркової дисципліни «Обмеження речових прав» є опанування теоретичних та практичних аспектів про порядок встановлення обмеження речових прав; вивчення підстав встановлення обмежень, вивчення порядку та правові наслідки зняття встановлених обмежень речових прав.</p> <p>Завдання вивчення дисципліни полягає у аналізі актів цивільного законодавства України, судової практики, навчальної та монографічної літератури, вирішення аналітичних завдань та практичних казусів відповідно до програми навчальної дисципліни.</p>	

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цивільне право (особлива частина). Курс лекцій / За заг. ред. І.В. Спасибо - Фатєєвої / Навчальний посібник. - Київ, Екус. 2022. - 640с. 2. Речові права в умовах новелізації цивільного законодавства України: монографія / Олег Васильович Ільків; Міжнар.екон.-гуманітар. ун - т ім. Степана Дем'янчука. - Рівне: 2021. - 455с. 3. Договірне право України. Особлива частина: навч. посібник. за ред. Дзери О.В. - К.: Юрінком Інтер, 2018. -1200с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цивільний кодекс України №435-IV від 16.01.2003, в редакції від 01. 08. 2022. URL: https:// zakon.rada.gov.ua / laws/ show/ 435-15#Text. 2. Закон України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень” від 1 липня 2004 р. // ВВР 1952-15. 3. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань»: від 15 травня 2003 р. (В редакції Закону № 835-VIII від 26.11.2015) // ВВР. – 2016. - № 2. - Ст. 17. 4. Закон України «Про господарські товариства» № 1576-XII від 19.09.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 49. — Ст. 682. 5. Закон України «Про акціонерні товариства» № 514-VI від 17.09.2008 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2008. — № 50-51. — Ст. 384. 6. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 13, ст.69. 7. Про затвердження Порядку здійснення емісії та реєстрації випуску акцій акціонерних товариств, які створюються шляхом злиття, поділу, виділу чи перетворення або до яких здійснюється приєднання: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.04.2013 р. № 520 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 41. – Ст. 1493. 8. Речові права: монографія / Г.Г. Харченко. - Київ: Правова єдність: Алерта, 2016. - 556 с. 9. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу / за заг. ред.Н.С. Кузнецової / І. Є. Якубівський, О.О. Кот, О.В. Кохановська, Н.С. Кузнецова, Р. А. Майданик // Видавничий дім “Гельветика” Одеса. - 2021. 10. Ромовська З. Українське цивільне право. Договірне право. Академічний курс / З. Ромовська. - Львів: ПАІС, 2020. - 464 с.
<p>Тривалість курсу</p>	<p>120 год</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Денна форма: 32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять. Заочна форма: 16 годин аудиторних занять. З них 8 годин лекцій, 8</p>

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>годин практичних занять.</p> <p>Вивчення навчальної дисципліни «Обмеження речових прав» спрямоване на розвиток наступних компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> • загальні компетентності: <ol style="list-style-type: none"> 1. здатність до абстрактного, логічного, критичного та креативного мислення, аналізу положень щодо обмеження речових прав; 2. здатність до ефективного пошуку, оброблення та комплексного аналізу інформації, зокрема тієї, що міститься в міжнародних правових актах та національних нормативно-правових актах, із доступних, в тому числі цифрових, джерел; 3. здатність вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (англійською) на тему обмеження речових прав; 4. здатність до креативного мислення та генерування нових ідей, спрямованих на удосконалення положень законодавства України щодо обмеження речових прав; 5. здатність приймати неупереджені та обґрунтовані рішення; 6. здатність працювати в міжнародному контексті у сфері обмеження речових прав; • спеціальні компетентності: <ol style="list-style-type: none"> 1. здатність застосовувати принцип верховенства права в системному зв'язку з імплементацією інших правових цінностей для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності, а також у реалізації та тлумаченні правових норм, що регулюють обмеження речових прав; 2. здатність аналізувати та оцінювати особливості розвитку даного правового інституту; 3. здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем, з правовою системою України, в тому числі, імплементувати міжнародні правові стандарти у національну юридичну практику України у сфері обмеження речових прав; 4. здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення у ситуаціях, що вимагають логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування, зокрема при вирішенні спорів, виходячи зі змісту принципів права та правових цінностей, ефективно оперувати інтерпретаційно-правовими актами у правозастосовній діяльності; 5. здатність критично оцінювати та прогнозувати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів осіб правовими механізмами, враховуючи фактичні обставини справи та чинне нормативно-правове регулювання щодо обмеження речових прав; 6. здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері обмеження речових прав інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією. <p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - положення актів цивільного законодавства України щодо порядку встановлення та підстави встановлення обмеження речових прав; - дискусійні положення цивільно-правової доктрини з
---	---

	<p>питань порядку встановлення обмежень речових прав на нерухоме майно;</p> <ul style="list-style-type: none"> - проблеми судової практики щодо тлумачення і застосування законодавства України, що регулює правовідносини з обмеження речових прав; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначити підстави та місце обмеження речових прав; - визначити цивільно - правові наслідки встановлення обмеження речових прав; - встановити порядок та підстави зняття обмежень, а також їх правові наслідки; - ефективно взаємодіяти з аудиторією і в команді, презентувати ідеї, проводити обговорення проблемних питань щодо обмеження речових прав.
Ключові слова	Обмеження речових прав, порядок встановлення обмежень, підстави встановлення обмежень, правові наслідки встановлення обмежень.
Формат курсу	Очний; заочний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальнотеоретична характеристика речових прав 2. Характеристика обмеження речових прав 3. Обмеження речових прав на підставі правочинів про передачу майна у власність 4. Обмеження речових прав на підставі правочинів про передачу майна в користування 5. Обмеження речових прав встановлені нормами законодавства 6. Обмеження речових прав на підставі актів органів державної влади та місцевого самоврядування 7. Обмеження речових прав встановлених нотаріусом 8. Обмеження речових прав на основі рішення суду
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру Контроль: практичні знання, усний модуль
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з курсу Цивільне право України, Господарське право та Міжнародне приватне право для сприйняття даної вибіркової дисципліни
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, проектно – орієнтоване навчання, дискусія
Необхідне обладнання	Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Залік виставляється на основі поточної успішності здобувачів вищої освіти. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50; • контрольні заміри (модулі): 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність:</p>

	<p>Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Лектором враховується робота студентів під час лекційних занять, а також їх відвідування при перевірці модульних робіт. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Джерела підготовки. Уся джерела підготовки можуть надаватися викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали поточного контролю, самостійної роботи та бали підсумкового тестування. При цьому, обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки речових прав. 2. Характеристика права власності; межі здійснення права власності. 3. Речові права на чуже майно. 4. Право володіння чужим майном. 5. Право користування чужим майном: сервітут; емфітевзис; суперфіцій. 6. Правова природа обмеження речових прав. 7. Характеристика обмеження та обтяження речових прав. 8. Види обмежень речових прав. 9. Обмеження; які виникають на підставі правочинів. 10. Договір про передачу майна у власність як підстава встановлення обмеження речових прав. 11. Форма встановлення обмеження речових прав за договорами про передачу майна у власність. 12. Цивільно - правові наслідки встановлення обмежень речових прав за договором. 13. Договори про передачу майна в користування як підстава встановлення обмеження речових прав. 14. Поняття та загальна характеристика законодавчих обмежень речових прав. 15. Обмеження, які встановлюються актами органів державної

	<p>влади.</p> <p>16. Обмеження, які встановлюються актами органів місцевого самоврядування.</p> <p>17. Поняття та загальна характеристика обмежень речових прав встановлених нотаріально.</p> <p>18. Суб'єкти встановлення нотаріальних обмежень..</p> <p>19. Види обмежень речових прав встановлених нотаріально.</p> <p>20. Характеристика дозволів, заборон та зобов'язань.</p> <p>21. Форма встановлення обмежень речових прав нотаріусом та їх правові наслідки.</p> <p>22. Характеристика обмежень речових прав встановлених судом.</p> <p>23. Види обмежень речових прав, встановлених в судовому порядку.</p> <p>24. Характеристика рішень та ухвал, на основі яких встановлюються обмеження речових прав.</p> <p>25. Правові наслідки встановлення обмежень речових прав судом.</p>	
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу	

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
<i>Тема 1.</i>	Загальнотеоретична характеристика речових прав	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i>	1.Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003. — 2003. — № 40. — Ст. 356. 2.Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради України від 02.05.2003. — 2003. — № 18. — Ст. 144. Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	<i>Під час практичних занять</i>
<i>Тема 2.</i>	Характеристика обмежень речових прав	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид</i>	1.Закон України "Про державну реєстрацію речових прав на	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти</i>	<i>Під час практичних занять</i>

		<i>лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i>	нерухоме майно та їх обтяжень” // ВВР - 2004., № 51, ст.553. 2.Закон України «Про господарські товариства» № 1576-ХІІ від 19.09.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 49. — Ст. 682. 3.Закон України «Про акціонерні товариства» № 514-VI від 17.09.2008 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2008. — № 50-51. — Ст. 384. 4.Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 13, ст.69. Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	<i>визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	
<i>Тема 3.</i>	Обмеження речових прав на підставі правочинів про передачу майна у власність	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i>	1.Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань»: від 15 травня 2003 р. (В редакції Закону № 835-VIII від 26.11.2015) // ВВР. – 2016. - № 2. - Ст. 17. Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	<i>Під час практичних занять</i>
<i>Тема 4.</i>	Обмеження речових прав на підставі правочинів про	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид</i>	1.Закон України «Про господарські товариства» № 1576-	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти</i>	<i>Під час практичних занять</i>

	<p>передачу майна в користування</p>	<p><i>лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i></p>	<p>ХП від 19.09.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 49. — Ст. 682. 2. Закон України «Про акціонерні товариства» № 514-VI від 17.09.2008 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2008. — № 50-51. — Ст. 384. 3. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 13, ст.69. 4. Закон України «Про кооперацію» № 1087-IV від 10.07.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2004. — № 5. — Ст. 35. 5. Закон України «Про споживчу кооперацію» № 2265-XII від 10.04.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 30. — Ст. 414. Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.</p>	<p><i>визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i></p>	
<p>Тема 5.</p>	<p>Обмеження речових прав, встановлені нормами законодавства</p>	<p><i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під</i></p>	<p>Закон України «Про кооперацію» № 1087-IV від 10.07.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2004. — № 5. — Ст. 35. 5. Закон України «Про споживчу кооперацію» № 2265-</p>	<p><i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з</i></p>	<p><i>Під час практичних занять</i></p>

		<i>час його проведення)</i>	<p>XII від 10.04.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 30. — Ст. 414.</p> <p>Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.</p>	<i>обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	
<i>Тема 6.</i>	Обмеження речових прав на підставі актів органів державної влади та органів місцевого самоврядування	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i>	<p>1. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003. — 2003. — № 40. — Ст. 356.</p> <p>2. Закон України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» ВВР, 1994, №15, ст.86</p> <p>Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.</p>	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	<i>Під час практичних занять</i>
<i>Тема 7.</i>	Обмеження речових прав встановлених нотаріусом	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i>	<p>1. Закон України “Про нотаріат” // ВВР 1993, №39, ст.383</p> <p>2. Закон України «Про громадські об’єднання» № 4572-VI від 22.03.2012 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2013. — № 1. — Ст. 1.</p> <p>3. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань»: від 15 травня 2003 р. (В редакції Закону № 835-VIII від 26.11.2015) // ВВР. – 2016. - № 2. - Ст. 17.</p> <p>Інші джерела</p>	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	<i>Під час практичних занять</i>

			подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.		
<i>Тема 8.</i>	Обмеження речових прав судом	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i>	Закон України «Про судоустрій і статус суддів» ВВР, 2016, №31, ст.545 Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	<i>Під час практичних занять</i>